

**UCHWAŁA NR LXIII/546/2024
RADY GMINY WYRY**

z dnia 21 marca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy w Domowej
w Gminie Wyry na lata 2024-2027**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.
o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz.40 z póź. zm.) oraz art. 6 ust.2
pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej
(Dz. U. z 2021 r. poz.1249)

Rada Gminy Wyry uchwala:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz
Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wyry na lata 2024-
2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wyry.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Gminy Wyry

**Joanna Pasierbek-
Konieczny**

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej
w Gminie Wiry na lata 2024- 2027**

Spis treści

Wykaz użytych skrótów	3
I Wstęp	4
II Podstawy prawne	5
III CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ	6
III 1. Przemoc domowa- definicje prawne	6
III 2. Formy i fazy przemocy domowej	8
III 3. Ochrona osób doznających przemocy domowej	10
IV Zadania służb w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	12
IV 1. Zadania gminy	12
IV 2. Zadania pomocy społecznej	12
IV 3. Zadania ochrony zdrowia	13
IV 4. Zadania Policji	14
IV 6. Zadania oświaty	15
IV 7. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	16
IV 8. Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych	17
V Analiza zjawiska przemocy na terenie Gminy Wiry	19
V 1. Podstawowe informacje o gminie	19
V 2. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy Wiry- dane instytucjonalne	20
V 3. Ważniejsze oddziaływania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży	23
V 4. Przemoc domowa na terenie Gminy Wiry w opinii społeczności lokalnej	24
VI Zasoby lokalne umożliwiające przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej	27
VII Część programowa	28
VII 1. Założenia Programu	28
VII 2. Adresaci Programu	29
VII 3. Cel główny i cele szczegółowe Programu	29
VII 4. Monitoring i ewaluacja Programu	35

VII 5. Źródła finansowania Programu.....	35
VII 6. Harmonogram realizacji Programu.....	35

Wykaz użytych skrótów

GBP- Gminna Biblioteka Publiczna w Wyrach

GDK- Gminny Dom Kultury w Gostyni

GKRPA - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Wry

GOPS- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyrach

KPP- Komenda Powiatowa Policji w Mikołowie

NK – procedura „Niebieskie Karty”

NGO- organizacje pozarządowe

OZ – ochrona zdrowia - podmioty lecznicze z terenu gminy Wry

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mikołowie

PO- Placówki oświatowe z terenu Gminy Wry

ZI - Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Wry

I Wstęp

Przemoc domowa to specyficzna grupa czynów zabronionych przez prawo, a jej stopień społecznej szkodliwości jest bardzo wysoki. Przyjmując definicję Rady Europy, przemoc w rodzinie (inaczej przemoc domowa) określa się, jako „wszelkie akty przemocy fizycznej, seksualnej, psychologicznej lub ekonomicznej zdarzające się w rodzinie lub gospodarstwie domowym, lub między byłymi, lub obecnymi małżonkami, lub partnerami, niezależnie od tego, czy sprawca i ofiara dzielą miejsce zamieszkania, czy nie”¹.

Analizując statystyki dotyczące przemocy domowej zaobserwować można, iż problem ten dotyczy najczęściej kobiet i dzieci. Z uwagi na swoją złożoność, zjawisko to wymaga podejścia interdyscyplinarnego oraz stałej i systematycznej współpracy instytucji oraz organizacji rządowych i pozarządowych zmierzającej do zmniejszenia skali jego występowania. Działania zapobiegawcze przemocy domowej należy realizować na wielu poziomach. W działania powinno się zaangażować oprócz ustawodawcy, organizacji rządowych i pozarządowych, również całe społeczeństwo².

Niemniej istotna jest ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej. Bez wątpienia doświadczanie przemocy w rodzinie, a zatem w środowisku, które powinno być ostoją bezpieczeństwa i zapewnić godne warunki do życia i dorastania, niesie za sobą szczególnie dotkliwe konsekwencje³.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszaniu jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wyry na lata 2024- 2027. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania i cele programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

¹ *Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej*, Istanbul 2011.

² M. Stożek, *Przemoc w rodzinie. Zapobieganie w świetle przepisów prawa*, Wydawnictwo Instytutu Psychologii Zdrowia, Warszawa 2009, s.

³ J. Helios, W. Jedlecka, *Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane*, Wrocław 2017, s. 31-32.

II Podstawy prawne

Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wiry na lata 2024-2027 został opracowany zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2023, poz. 289, 535) – z uwzględnieniem nowelizacji wprowadzonej na mocy wspomnianej Ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 535), która obowiązuje w zasadniczej części od 22 czerwca 2023 r.

W myśl art. 6. ust. 2 pkt 2-4 w/w ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do pozostałych zadań własnych gminy należy:

- ✓ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- ✓ zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- ✓ tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. 2023, poz. 289, 535),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2023, poz. 901, 1693, 1938),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2022 poz. 447),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2023 poz. 165 ze zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2022 poz. 559),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2020 poz. 2050),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. 2022 r. poz. 1327),
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1882),

- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. 2020 poz. 1359),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1138)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1375),
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. 2021 poz. 1805),
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 1304),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

III CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

III 1. Przemoc domowa- definicje prawne

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej przez pojęcie przemocy domowej rozumie się: *„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,*
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,*
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,*
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,*
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.*

Natomiast w myśl art. 2 ust. 1 pkt 2 w/w ustawy osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,

- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i ich małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoby wspólnie zamieszkujący i gospodarujący oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni – wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Z kolei art. 2 ust. 1 pkt 3 definiuje pojęcie „osoba stosująca przemoc domową” – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa w pkt 2 (wyżej);

Kolejno art. 2 ust. 1 pkt 4 określa pojęcie „świadka przemocy domowej” – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Ponadto, zachowania przemocowe mogą wypełniać znamiona różnych typów czynów zabronionych penalizowanych przez przepisy Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu, które jest ścigane z urzędu.

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi, że:

„§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§ 2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat”.

III 2. Formy i fazy przemocy domowej

Termin przemoc potocznie najczęściej zastępowany jest takimi pojęciami jak brutalność, okrucieństwo, przestępczość. Pod pojęciem przemocy najczęściej rozumie się relację między ludźmi, która opiera się na użyciu przeważającej siły. Utrudnia samoobronę z uwagi na wyraźną asymetrię sił – jedna bowiem ze stron ma przewagę nad drugą; ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy. Jednakże nie należy utożsamiać przemocy z agresją. To, co odróżnia przemoc od agresji, to owa przewaga sił jednej strony. W przemocy zawsze występuje ona po stronie sprawcy, zaś w przypadku agresji jest zrównoważona. Celem przemocy jest wyrządzenie ofierze szkody, wywołanie bólu, zadanie cierpienia, poniżenie. Sprawca naraża na szkody zdrowie i życie ofiary⁴.

W celu określenia czy dane zachowanie lub zaniechanie jest przemocą, należy zbadać czy spełnia następujące 4 warunki:

- jest intencjonalne;
- jedna osoba posiada wyraźną przewagę nad drugą;
- doszło do naruszenia praw i dóbr osobistych drugiej osoby;
- osoba, wobec której stosowana jest przemoc doświadcza cierpienia, ponosi szkody fizyczne i psychiczne⁵.

W literaturze spotkać można różnorakie klasyfikacje przemocy. Najczęściej wyróżnia się przemoc: fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną oraz polegającą na zaniedbaniu. Formy te często występują łącznie. Przemoc fizyczna to zachowanie, którego skutkiem może być uszkodzenie ciała. Nieważne jest jednak, czy do takiego uszkodzenia dojdzie. Będzie to np. popychanie, szarpanie, kopanie, bicie pięścią, przypalanie papierosem. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby, jest najczęstszą z form przemocy, trudną do udowodnienia. Przejawem takiej przemocy może być np. krytykowanie, szantażowanie, krzyczenie, obrażanie, lekceważenie. Z kolei przemoc seksualna to podjęcie czynności seksualnej bez zgody drugiej osoby lub wykorzystanie stanu jej nieświadomości.

⁴W. Jedlecka, *Formy i rodzaje przemocy* [w:] *Studia Erasmiana Wratislaviensia = Wrocławskie Studia Erazmiańskie : zeszyt naukowy studentów, doktorantów i pracowników Uniwersytetu Wrocławskiego*, Wrocław 2007, s. 14.

⁵ <http://niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzinie> (dostęp: 29.01.2024).

Przykładem będzie tutaj np. zgwałcenie czy nagrywanie stosunku seksualnego. Natomiast przemoc ekonomiczna wiąże się z celowym niszczeniem czyjejś własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Będzie to m.in.: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy. Ostatnią z wymienionych form przemocy- zaniedbanie, można określić też jako formę przemocy ekonomicznej. Oznacza ona np.: niedawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie⁶.

Wśród licznych zagadnień przyczyn przemocy domowej M. Borowski⁷ wymienia następujące grupy:

- przestępczość;
- alkoholizm, narkomania, lekomania;
- zachowania autodestrukcyjne: samobójstwa, samouszkodzenia;
- zaburzenia nerwowe i psychiczne;
- dewiacyjne zachowania seksualne;
- inne typy zachowań dysfunkcyjnych wobec istniejącego systemu społecznego powodujące np. zwiększenie się liczby rozbitych rodzin i rozwodów czy zjawiska tzw. sieroctwa społecznego.

Przemoc domowa zazwyczaj nie jest aktem jednorazowym, wręcz przeciwnie- ma ona charakter długotrwały i cykliczny. Zjawisko to najczęściej powtarza się według określonego schematu, który stanowią trzy następujące po sobie fazy:

1. Faza narastającego napięcia- jedno z parterów staje się napięte i stale poirytowane, sprawia wrażenie, że nie panuje nad swoim gniewem, często zaczyna pić czy przyjmować inne substancje odurzające. W tym czasie osoba doznająca przemocy stara się spełniać wszystkie zachcianki osoby stosującej przemoc, często przeprasza, wywiązuje się ze wszystkich swoich obowiązków. Objawami narastającego napięcia u osoby doznającej przemocy są różne dolegliwości typu bóle głowy, brzucha, bezsenność, nadpobudliwość nerwowa.

2. Faza gwałtownej przemocy- osoba stosująca przemoc wpada w szal i stara się wyładować napięcie. Do ataków agresji i stosowania przemocy dochodzi z mało istotnych powodów.

⁶ <http://niebieska.info/index.php/przemoc-w-rodzinie/8-rodzaj-przemocy> (dostęp: 29.01.2024).

⁷ M. Borowski, *Przemoc w rodzinie*, <http://www.korzan.edu.pl/konferencja/re-feraty/borowski.pdf> (data dostępu: 29.01.2024).

Osoba doznająca przemocy znajduje się w stanie szoku, uspokaja osobę stosującą przemoc, stara się ochronić siebie, odczuwa wstyd i przerażenie, staje się apatyczna. Jest to najkrótsza faza. Skutki użytej przemocy mogą być różne- obrażenia fizyczne, a nawet śmierć. Po takim zachowaniu najczęściej dochodzi do spadku napięcia i obniżenia poziomu agresji osoby stosującej przemoc.

3. Faza miodowego miesiąca- jest to trzecia faza, kiedy osoba stosująca przemoc wyładowała już swoją złość, wie, że posunęła się za daleko, wyraża skruchę, obiecuje poprawę, szuka wytłumaczenia dla tego, co zrobiła, okazuje ciepło i miłość. Osoba doznająca przemocy zaczyna wierzyć w zmianę osoby stosującej przemoc, a także w to, że przemoc była jedynie incydentem, odczuwa bliskość i zaufanie. Jednakże, faza ta przemija i znowu rozpoczyna się faza narastania napięcia⁸.

III 3. Ochrona osób doznających przemocy domowej

Analizując raport podsumowujący działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” za 2022 rok, należy stwierdzić, że przemoc domową zgłaszały przede wszystkim kobiety i były to głównie zgłoszenia telefoniczne. Wśród telefonujących zdecydowaną większość stanowiły właśnie kobiety (76%), jednak również mężczyźni nierzadko korzystali z możliwości uzyskania porady czy wsparcia. Numer infolinii wybierali głównie dorośli. W analizowanym okresie odebrano 232 połączeń od dzieci lub niepełnoletniej młodzieży (1,25% wszystkich rozmów). Osoby zgłaszające przemoc rzadko mówią o tylko jednym jej rodzaju. Przemoc psychiczna towarzyszy w zasadzie każdej z pozostałych form. Zgłaszało ją w 2022 roku: 7518 osób (w tym 123 dzieci). Przemoc fizyczną zgłaszało 4385 dzwoniących (w tym 79 dzieci). Odnotowano również niemały udział przemocy ekonomicznej oraz seksualnej⁹.

Każda z osób doznających przemocy domowej może liczyć na bezpłatną pomoc ze strony państwa. Art. 3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej stanowi, że pomocy tej udziela się w formie:

- 1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia;

⁸ J. Maciaszek, *Zjawisko przemocy we współczesnym świecie. Wybrane aspekty*, KUL, Stalowa Wola 2010, s. 39-41.

⁹ https://www.niebieskalinia.info/images/Raport_2022.pdf (data dostępu: 29.01.2024).

- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej;
- 4) zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- 5) badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- 6) zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Zgodnie z art. 9d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę Niebieskie Karty, której procedura od sierpnia 2010 r. nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedura Niebieskie Karty obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Przedstawiciele podmiotów, o których wyżej mowa realizują procedurę Niebieskiej Karty w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury Niebieskie Karty następuje przez wypełnienie formularza Niebieska Karta w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy domowej. Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością podjęły informację o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, zobowiązane są niezwłocznie poinformować o tym prokuraturę lub policję. Zaniechanie tego obowiązku może skutkować odpowiedzialnością karną.

IV Zadania służb w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

IV 1. Zadania gminy

22 czerwca 2023 r. weszły w życie przepisy ustawy z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, zgodnie z nowym brzmieniem art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

IV 2. Zadania pomocy społecznej

Głównym celem działań pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku występowania przemocy domowej. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni zgodnie z ustaloną rejonizacją.

W ramach swoich kompetencji i zadań pracownik socjalny:

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej,
- udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym także o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc osobom doznającym przemocy domowej, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy domowej oraz o możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,

- jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej,
- zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej,
- z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową może prowadzić rozmowy odnośnie konsekwencji stosowania przemocy domowej,
- wszczyna procedurę Niebieskie Karty zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta.

Pracownicy socjalni jako przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej mogą być członkami Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno- pomocowych.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową, pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin.

IV 3. Zadania ochrony zdrowia

Głównym zadaniem ochrony zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej zaliczane jest do sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często towarzyszą mu uszkodzenia zdrowia somatycznego oraz zdrowia psychicznego. Pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej powinna oprócz udzielenia pierwszej pomocy obejmować następujące zadania:

- przeprowadzenie rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania,
- poinformowanie osoby, co do których istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy,

- wystawienie na prośbę poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych wskutek użycia siły fizycznej,
- poinformowanie o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji,
- powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (podejrzenia wykorzystywania seksualnego, ciężkiego obrażenia ciała).

Przedstawiciel ochrony zdrowia uczestniczy w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego lub grup diagnostyczno- pomocowych, jak również zobligowany jest do wszczęcia procedury Niebieskie Karty.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik ochrony zdrowia wykonujący obowiązki służbowe, wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także pracownikiem socjalnym ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej.

IV 4. Zadania Policji

Do podstawowych zadań Policji należy między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi. Działania chroniące osoby doznające przemocy domowej podejmowane przez funkcjonariusza Policji zgodnie z obowiązującym prawem to:

- udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej niezbędnej pomocy, w tym udzielenie pierwszej pomocy,
- zorganizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej,
- podejmowanie, w razie potrzeby, innych niezbędnych czynności zapewniających ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy domowej, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową środków przymusu bezpośredniego oraz zatrzymania,
- przeprowadzanie rozmowy z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, w szczególności na temat odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie,

że stosuje przemoc domową albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny oraz wezwanie osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego,

- przeprowadzanie na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowych w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa,
- podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składanie systematycznych wizyt w celu sprawdzenia stanu bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej (w zależności od potrzeb określonych przez Zespół Interdyscyplinarny lub grupę diagnostyczno- pomocową),
- wszczęcie procedury Niebieskie Karty zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta.

Funkcjonariusz policji uczestniczy w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego i/lub grup diagnostyczno- pomocowych. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową funkcjonariusz Policji wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z pracownikiem socjalnym, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej.

IV 6. Zadania oświaty

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny mają także możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18. roku życia jest osobą doznającą przemocy domowej lub padł ofiarą przestępstwa, powinni podjąć następujące kroki:

- przeprowadzić rozmowę z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania jej godności,

- zdiagnozować sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej,
- udzielić kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz możliwych formach wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób doznających przemocy, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej,
- jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej zorganizować niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej,
- udzielić kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, pedagogicznej oraz o możliwościach wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób doznających przemocy domowej,
- wszcząć procedurę Niebieskie Karty zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta.

Pracownicy oświaty są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego i/ lub grup diagnostyczno-pomocowych.

IV 7. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W sytuacji, gdy aktom przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu GKRPA podejmuje następujące działania:

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej,
- udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz o możliwościach wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej,
- jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej, organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej,

- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową na temat konsekwencji stosowania przemocy domowej oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii,
- wszczyna procedurę Niebieskie Karty zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta.

Przedstawiciele GKRPA są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego i/lub grup diagnostyczno- pomocowych.

IV 8. Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno- pomocowych

Zgodnie z art. 9b. ust. 1. w/w ustawy Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3– 5 w/w ustawy, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 w/w ustawy oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a w/w ustawy;

- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535).

W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego powoływane są Grupy Diagnostyczno-Pomocowe, które zapewniają interdyscyplinarny, kompleksowy, uwzględniający potrzeby wszystkich członków rodziny, charakter pracy. Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

- 1) dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 2) realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- 3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;
- 4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 6) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń;
- 7) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;
- 9) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
 - a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”,

- b) wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;
- 10) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

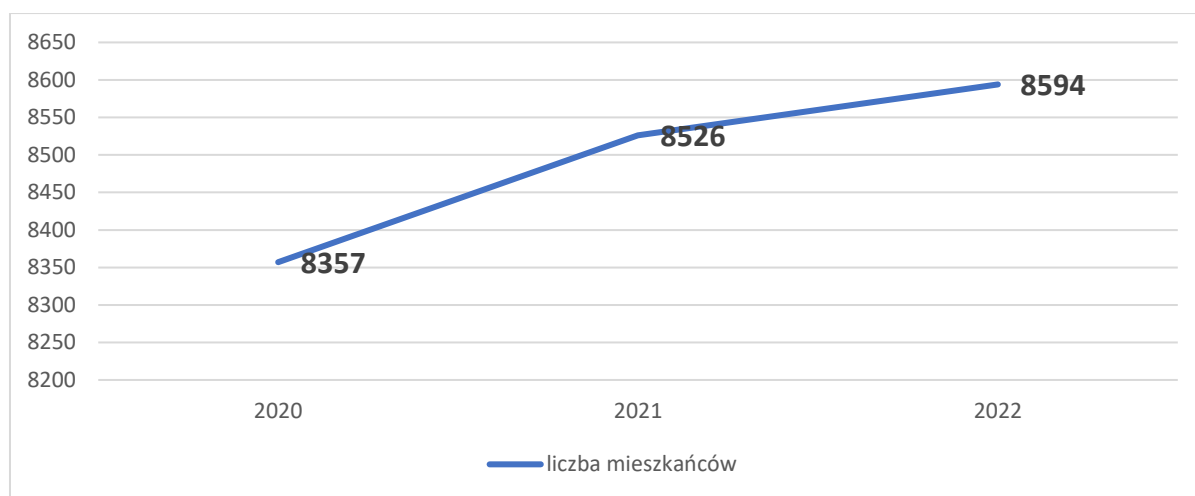
V Analiza zjawiska przemocy na terenie Gminy Wry

V 1. Podstawowe informacje o gminie

Gmina Wry to gmina wiejska położona w województwie śląskim, w powiecie mikołowskim. Obszar Gminy obejmuje dwie miejscowości: Wry oraz Gostyń.

W Gminie Wry liczba mieszkańców na dzień 31.12.2022 r. wynosiła 8 594 osoby, z czego 51,2% stanowiły kobiety, a 48,8% stanowili mężczyźni. W latach 2020-2022 liczba mieszkańców Gminy Wry zwiększyła się. Z analizy sytuacji demograficznej ludności Gminy Wry ze względu na wiek wynika, iż dominującą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 56,4%, następnie przedprodukcyjnym – 24,7% i poprodukcyjnym – 18,9%.

Wykres 1. Liczba mieszkańców w latach 2020-2022.

Źródło: Raport o stanie Gminy Wry za 2020, 2021, 2022 rok.

Gmina Wiry ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -8. W 2022 roku na terenie gminy **urodziło się 63 dzieci, a zmarło 71 osób.**

Tabela 1. Przyrost naturalny w Gminie Wiry- lata 2020-2022.

	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
2020	98	78	20
2021	88	93	-5
2022	63	71	-8

Źródło: Raport o stanie Gminy Wiry za 2020, 2021, 2022 rok.

W skład jednostek organizacyjnych Gminy Wiry wchodzi:

- Szkoła Podstawowa w Wyrach;
- Szkoła Podstawowa w Gostyni;
- Gminne Przedszkole Publiczne w Wyrach;
- Gminne Przedszkole Publiczne w Gostyni;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyrach, w ramach którego działają: Klub Senior+ w Gostyni, Klub Senior w Wyrach, Gminna Świetlica Środowiskowa w Wyrach oraz Gminna Świetlica Środowiskowa w Gostyni;
- Gminna Biblioteka Publiczna w Wyrach wraz z filią w Gostyni;
- Gminny Dom Kultury w Gostyni;
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Wyrach.

V 2. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy Wiry- dane instytucjonalne

W latach 2020-2022 odbyło się łącznie 7 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, utworzono 43 grupy robocze, które odbyły w sumie 72 posiedzenia. W analizowanym okresie członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach działalności grup diagnostyczno- pomocowych prowadzili indywidualną pracę z rodzinami, w których prowadzona była Niebieska Karta. Prowadzona była również indywidualna praca z osobami stosującymi przemoc (informowanie o możliwościach uzyskania wsparcia, m.in. udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym, indywidualnych spotkaniach z psychologiem, leczeniu odwykowych, grupach wsparcia AA itp.)

Tabela 2. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.

	2020	2021	2022
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	2	2	3
Liczba funkcjonujących w danym roku grup roboczych	13	15	15
Liczba spotkań grup roboczych	16	26	30

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyrach.

W latach 2020-2022 łącznie 76 osób z terenu Gminy Wiry doznało przemocy domowej- najczęściej były to kobiety oraz dzieci, najrzadziej zaś mężczyźni. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w każdej rodzinie, w której przebywa dziecko i występuje problem przemocy, dziecko jest wskazane jako ofiara. W analizowanym okresie liczba osób doznających przemocy domowej ma tendencję dynamiczną- w 2021 roku liczba ta wzrosła, a w 2022 roku zmalała.

Tabela 3. Liczba osób dotkniętych przemocą domową, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieska Karta”.

	2020	2021	2022
Liczba osób dotkniętych przemocą domową ogółem, w tym:	26	27	23
• kobiety	11	10	11
• mężczyźni	3	3	1
• dzieci	12	14	11

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyrach.

W latach 2020- 2022 w Gminie Wyry wszczęto łącznie 17 procedur Niebieskie Karty- najwięcej Niebieskich Kart- A sporządzono w 2021 roku, najmniej zaś w 2022 roku. W analizowanym okresie zakończono w sumie 18 procedur Niebieskie Karty. Poniższa tabela zawiera dane dotyczące realizacji procedury Niebieska Karta w latach 2020-2022.

Tabela 4. Realizacja procedury Niebieska Karta.

	2020	2021	2022
Liczba sporządzonych formularzy Niebieska Karta- A	6	7	4
Liczba kontynuowanych procedur Niebieska Karta z roku poprzedniego	7	8	11
Liczba wypełnionych formularzy Niebieska Karta- C	0	6	4
Liczba zakończonych procedur Niebieska Karta	7	4	7

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyrach.

W latach 2020-2022 na terenie Gminy Wyry zmalała interwencji domowych przeprowadzanych przez Policję. W analizowanym okresie zmalała również liczba osób doznających przemocy domowej. Osobami doznającymi przemocy domowej najczęściej padają kobiety, zaś osobami stosującymi przemoc domową zazwyczaj są mężczyźni.

Tabela 5. Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową.

	2020	2021	2022
Liczba interwencji domowych	86	80	67
Liczba interwencji dotyczących Niebieskiej Karty	4	5	4
Liczba osób doznających przemocy domowej- ogółem, w tym:	6	5	4
• Kobiety	4	3	3
• Mężczyźni	2	2	1
• Małoletni do 13 roku życia	0	0	0

Liczba osób stosujących przemoc domową- ogółem, w tym:	6	5	4
• Kobiety	2	2	1
• Mężczyźni	2	3	2
• Nieletni	2	0	1
Liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu	2	2	Brak danych

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Mikołowie.

V 3. Ważniejsze oddziaływania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży

Na terenie Gminy Wry i Powiatu Mikołowskiego w latach 2020-2022 prowadzono działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży m.in.:

➤ 2020 rok:

- ✓ Mikołowski Powiatowy Klub Młodzieżowy: działalność profilaktyczna, rówieśnicza, edukacyjna i prozdrowotna” - przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym: prowadzenie działalności profilaktycznej, rówieśniczej, edukacyjnej i prozdrowotnej.

Ilość osób uczestniczących: 15.

➤ 2021 rok:

- ✓ Mikołowski Powiatowy Klub Młodzieżowy: działalność profilaktyczna, rówieśnicza, edukacyjna i prozdrowotna” - przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym: prowadzenie działalności profilaktycznej, rówieśniczej, edukacyjnej i prozdrowotnej.

Ilość osób uczestniczących: 6.

- ✓ „Od niewiedzy do świadomego wyboru” – przemoc i uzależnienia wśród uczniów klas VII i VIII.
- ✓ Warsztaty z zakresu cyberprzemocy dla uczniów.
- ✓ Ilość osób uczestniczących:
 - I. uczniów: 202.

➤ 2022 rok:

- ✓ Mikołowski Powiatowy Klub Młodzieżowy: działalność profilaktyczna, rówieśnicza, edukacyjna i prozdrowotna” - przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym: prowadzenie działalności profilaktycznej, rówieśniczej, edukacyjnej i prozdrowotnej.

Ilość osób uczestniczących: 10.

- ✓ „Internetowe dylematy” – szkolenie z zakresu uzależnień behawioralnych i cyberprzemocy.

Ilość osób uczestniczących:

I. uczniów: 187;

II. rodziców: 15.

V 4. Przemoc domowa na terenie Gminy Wiry w opinii społeczności lokalnej

Istotnym elementem każdego postępowania diagnostycznego są badania, których celem jest poznanie opinii środowiska lokalnego odnośnie przedmiotu diagnozy. Przedstawione poniżej wyniki reprezentują badania ankietowe przeprowadzone w 2023 roku w ramach „Diagnozy zjawiska przemocy w Gminie Wiry”.

W badaniu ankietowym wzięło udział:

- 100 pełnoletnich mieszkańców miejscowości Wiry oraz Gostyń, z czego 57% stanowiły kobiety, a 43% stanowili mężczyźni;
- 17 pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyrach oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Wiry, z czego 88% stanowiły kobiety, a 12% stanowili mężczyźni.

Głównym celem badania było ustalenie skali zagrożeń oraz postaw i opinii społecznych związanych ze zjawiskiem przemocy domowej występującym na terenie Gminy Wiry.

Diagnoza przeprowadzona wśród dorosłych mieszkańców wykazała:

- ✓ W subiektywnej ocenie zdecydowanej większości badanych (łącznie 97%) przemoc domowa jest w ich społeczności lokalnej raczej rzadkim i bardzo rzadkim zjawiskiem.
- ✓ Jedynie 6% mieszkańców wskazało, że ma w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy domowej, a 9% przyznało, że nie jest pewne, ale ma co

do tego podejrzenia. Pozostałe 85% odpowiedziało, że nie ma w swoim otoczeniu osób doznających przemocy domowej.

- ✓ 7% respondentów przyznało, że sami doświadczyli przemocy ze strony członka swojej rodziny. Jeżeli chodzi o rodzaj doświadczanej przemocy to badani wskazują, że doświadczyli przemocy psychicznej (57%) oraz przemocy fizycznej (57%). Uzyskane wyniki wskazują, że niektórzy mieszkańcy doświadczają/ doświadczyli więcej niż jednej formy przemocy domowej. Większość ankietowanych, którzy doświadczyli przemocy domowej- 57% przyznało, że doznali przemocy raz w życiu i nigdy więcej się to nie powtórzyło, a 43% deklaruje, że w przeszłości wielokrotnie doznało przemocy domowej, ale takie sytuacje już się nie powtarzają. Tylko 14% badanych, którzy doznali przemocy domowej, prosiło o pomoc w tej sytuacji osoby trzecie- Policję. Tym samym, większość- 86% nie zgłosiło nikomu, że jest wobec nich stosowana przemoc domowa.
- ✓ Zdaniem 88% mieszkańców Gminy Wiry przyczyną zachowań agresywnych w stosunku do członków rodziny jest nieumiejętność radzenia sobie z problemami, a 85% wskazało na złą sytuację materialną. Mniejsze odsetki jako przyczyny agresji w stosunku do członków rodziny wymieniają stres (75%), odmienne zdanie członków rodziny (71%), brak posłuszeństwa dzieci (66%), brak pracy (39%) oraz chorobę psychiczną (20%).
- ✓ Większość badanych- 91% odpowiedziało, że przemoc domową pomogłoby zwalczyć zaostrzenie kar dla jej sprawców. Poza tym mieszkańcy zaznaczali edukację społeczeństwa (75%). W dalszej kolejności ankietowani wskazali poprawę sytuacji materialnej rodzin (28%) oraz zwiększenie niezależności finansowej kobiet (1%).
- ✓ W dalszej części badania mieszkańców zapytano o to, które z wymienionych praw przysługują osobie poszkodowanej przemocą domową. 90% wskazało na prawo do ochrony przed osobą stosującą przemoc domową, a 67% zaznaczyło prawo do uzyskania natychmiastowej pomocy psychologicznej i prawnej. Poza tym, 66% odpowiedziało, że osobie doznającej przemocy domowej przysługuje prawo do zapewnienia warunków bytowych w postaci: całodobowego pobytu, miejsca do spania, miejsca do nauki dla dzieci, wyżywienia, dostępu do kuchni, środków czystości, ubrań, a 60%, że przysługuje jej prawo do zorganizowania niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia.

Kolejno mieszkańcy wskazywali prawo zapewnienia dostępu do pomocy medycznej (59%) oraz prawo do terapii indywidualnej ukierunkowanej na wsparcie oraz nabycie umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc domową. Uzyskane wyniki wskazują, że mieszkańcy mają świadomość odnośnie praw przysługujących osobie doznającej przemocy domowej.

- ✓ Zdaniem ankietowanych instytucją, na której pomoc najbardziej może liczyć osoba doznająca przemocy jest Policja. Na drugim miejscu mieszkańcy wskazali służbę zdrowia, a na trzecim pomoc społeczną. Najmniej pomocną instytucją w sytuacji doświadczania przemocy domowej jest w opinii ankietowanych kościół.

Diagnoza przeprowadzona wśród pracowników GOPS oraz członków ZI wykazała:

- ✓ W pierwszej kolejności badani pracownicy GOPS oraz członkowie ZI zostali poproszeni o ocenę istotności problemów występujących w ich środowisku lokalnym. Najistotniejszymi ich zdaniem problemami są uzależnienie od alkoholu oraz problemy opiekuńczo- wychowawcze. Z kolei za najmniej istotny problem ta grupa respondentów uznała bezdomność.
- ✓ Następnie pracownicy GOPS oraz członkowie ZI zostali zapytani o to, jakie wsparcie jest ich zdaniem najbardziej potrzebne dla mieszkańców gminy. Ankietowani wskazywali na: działania profilaktyczne, edukacyjne, informacyjne, o tym gdzie można uzyskać wsparcie; szkolenia z zakresu organizacji czasu wolnego; wsparcie w postaci mieszkań komunalnych; wsparcie mieszkaniowe, psychologiczne, medyczne, finansowe, usprawnienie pracy ośrodka zdrowia w Gostyni oraz zapewnienie komunikacji miejskiej np. z ul. Motyla; edukację społeczną; utworzenie miejsc dla młodzieży (np. klubów, świetlic), w których mogą się spotykać po lekcjach w szkole; wsparcie rodzin, osób samotnych, osób doświadczających przemocy oraz edukację i wsparcie w tematyce używek i uzależnień; zadbanie o rozwój dzieci i młodzieży; poprawę bezpieczeństwa; zwiększenie aktywności i zaangażowania mieszkańców na rzecz społeczności lokalnych; przeciwdziałanie przemocy domowej.
- ✓ W subiektywnej ocenie 65% badanych przemoc domowa jest w ich społeczności lokalnej raczej rzadkim zjawiskiem, a 35% wskazało, że jest to zjawisko raczej częste.
- ✓ Większość respondentów- 83% zdecydowanie zgadza się lub częściowo zgadza się co do tego, że mieszkańcy gminy są dobrze poinformowani w zakresie praw, które przysługują osobie doświadczającej przemocy domowej. Przeciwnego zdania jest 12% ankietowanych. Pozostałe 6% nie ma zdania na ten temat.

- ✓ Następnie zapytano pracowników GOPS oraz członków ZI co ich zdaniem pomogłoby zwalczyć przemoc domową. Większość badanych- 88% odpowiedziało, że przemoc domową pomogłoby zwalczyć zaostrzenie kar dla jej sprawców. Poza tym ankietowani zaznaczali edukację społeczeństwa (82%). W dalszej kolejności ankietowani wskazali zwiększenie niezależności finansowej kobiet (35%) oraz poprawę sytuacji materialnej rodzin (29%).
- ✓ Zdaniem 94% badanych przyczyną zachowań agresywnych w stosunku do członków rodziny jest brak posłuszeństwa dzieci, a 76% wskazało na nieumiejętność radzenia sobie z problemami. Mniejsze odsetki jako przyczyny agresji w stosunku do członków rodziny wymieniają złą sytuację materialną (59%), stres (41%), odmienne zdanie członków rodziny (29%), brak pracy (24%) oraz chorobę psychiczną (6%).
- ✓ Pracownicy GOPS i członkowie ZI zostali również zapytani czy dostrzegają potrzebę realizacji działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Jak wynika z przeprowadzonego badania, wszyscy respondenci dostrzegają taką potrzebę. Następnie badani zostali poproszeni o wskazanie, które z działań w zakresie profilaktyki przemocy domowej są w ich opinii najbardziej potrzebne. Pracownicy GOPS i członkowie ZI wskazywali najczęściej na potrzebę udzielania wsparcia psychologicznego dla rodzin (55%) oraz organizowania ogólnopolskich kampanii społecznych (35%). Mniejsze odsetki ankietowanych wskazały na prowadzenia warsztatów profilaktycznych dla uczniów (6%) oraz prowadzenie otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień (6%).
- ✓ Zdaniem ankietowanych instytucją, na której pomoc najbardziej może liczyć osoba doznająca przemocy jest pomoc społeczna oraz Zespół Interdyscyplinarny. Na drugim miejscu badani wskazali Policję. Najmniej pomocną instytucją w sytuacji doświadczania przemocy domowej jest w opinii ankietowanych kościół.

VI Zasoby lokalne umożliwiające przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej

Grupy, instytucje oraz organizacje funkcjonujące na terenie danej gminy lub obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców, które prowadzą działalność na rzecz osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową należy zaliczyć do zasobów umożliwiających przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej. Do zasobów środowiska

lokalnego Gminy Wiry działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej zaliczyć należy:

- ✓ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyrach;
- ✓ Gminną Świetlicę Środowiskową w Wyrach oraz Gminną Świetlicę Środowiskową w Gostyni działające w ramach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- ✓ Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Wiry;
- ✓ Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wyrach;
- ✓ Komendę Powiatową Policji w Mikołowie;
- ✓ Sąd Rejonowy w Mikołowie oraz działający przy nim Sądowy Zespół Kuratorski;
- ✓ Placówki służby zdrowia Wyrmed i Familiamed Gostyń
- ✓ Placówki oświatowe z terenu Gminy Wiry;
- ✓ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mikołowie;
- ✓ Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia na terenie powiatu mikołowskiego, które w swojej działalności zajmują się przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz ochroną osób doznających przemocy domowej.

VII Część programowa

VII 1. Założenia Programu

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wiry na lata 2024 – 2027 ma charakter interdyscyplinarny i zakłada realizację przez wszystkie podmioty zobligowane do podejmowania działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Założenia Programu skorelowane są z lokalnymi potrzebami oraz dotychczasowymi zadaniami. Obejmują działania profilaktyczne na trzech poziomach:

- profilaktykę pierwszorzędową – ukierunkowaną na ogół mieszkańców Gminy Wiry; obejmuje ona działania mające na celu zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających pojawieniu się zjawiska przemocy domowej poprzez edukację i budowanie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej (przejawów, przebiegu, cyklów), upowszechnianie informacji o formach wsparcia i instytucjach udzielających pomocy w środowisku lokalnym;
- profilaktykę drugorzędową – skierowaną do osób i rodzin z grup zwiększonego ryzyka, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub

uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko występowania przemocy domowej;

- profilaktykę trzeciorzędową – skierowaną do rodzin, w których występuje problem przemocy domowej; obejmuje ona z jednej strony działania interwencyjne i pomocowe mające na celu ochronę i wsparcie osób doznających przemocy domowej, z drugiej oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową i zmierzające do zaprzestania stosowania przemocy, a także czynności służące zapobieganiu następstwom społecznym wynikającym ze stosowania przemocy domowej.

Oprócz działań profilaktycznych, w obszarze *Programu* zawarte są również działania służące podnoszeniu kompetencji i wsparciu zawodowemu przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

VII 2. Adresaci Programu

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Wiry na lata 2024-2027 mają charakter ciągły i są skierowane do:

- mieszkańców Gminy Wiry, w tym dla osób zagrożonych przemocą domową;
- osób stosujących przemoc domową;
- osób doznających przemocy domowej;
- świadków przemocy domowej;
- osób/ instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

VII 3. Cel główny i cele szczegółowe Programu

Głównym celem wyznaczonym w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wiry na lata 2024-2027 jest:

Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej, poprzez zapewnienie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy, prowadzenie skutecznego oddziaływania na osoby ją stosujące, a także działalność profilaktyczną.

Tak pojmowany cel główny wpisuje się w szerszy kontekst Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wiry na lata 2021-2026 oraz stanowi uszczegółowienie Obszaru III: „Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”, w ramach

którego przyjęto cel: „Wspieranie osób i rodzin w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych i problemu przemocy oraz zapobieganie przechodzenia kryzysu w stan chroniczny”.

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych. Będzie to możliwe przy zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie Gminy Wyry, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.

Tabela 6. Cele szczegółowe Programu.

Kierunki działań	Realizatorzy/ partnerzy realizacji	Wskaźniki monitorujące (roczne)	Termin realizacji
<u>I CEL SZCZEGÓŁOWY: Zapewnienie ochrony oraz wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą.</u>			
1.1. Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej oraz pomocy medycznej.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS • OZ • PCPR • KPP • NGO 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób, które objęto wsparciem w postaci poradnictwa 	Działania bieżące
1.2. Zapewnienie wsparcia dzieciom z rodzin, w których występuje problem przemocy domowej w postaci pobytu w świetlicy środowiskowej.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci, w których występuje problem przemocy domowej uczęszczających do świetlic środowiskowych 	Działania bieżące
1.3. Udostępnienie do publicznej wiadomości informatorów o instytucjach udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS • ZI 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba udostępnionych informacji 	Aktualizacja informacji raz w roku
1.4. Praca socjalna z osobami doznającymi przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin doznających przemocy domowej 	Działania bieżące

		objętych pracą socjalną	
1.5. Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz schronienia osobom doznającym przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS • Inne placówki wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej w związku z występowaniem przemocy domowej, • liczba osób skierowanych na pobyt całodobowy do ośrodka wsparcia 	Działania bieżące
1.6. Podnoszenie świadomości osób doznających przemocy domowej w zakresie przysługujących im praw oraz możliwych reakcji w sytuacji doświadczania przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS • ZI • KPP • NGO 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności edukacyjnej i informacyjnej osób doznających przemocy domowej 	Działania bieżące
<u>II CEL SZCZEGÓŁOWY: Zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.</u>			
2.1. Interweniowanie w sytuacji występowania przemocy domowej poprzez stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS • ZI • KPP • PO • GKRPA • OZ 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przeprowadzonych interwencji, • liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” 	Działania bieżące
2.2. Propagowanie i motywowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS • ZI • PCPR • KPP • OZ • GKPR 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub 	Działania bieżące

stosujących przemoc domową oraz informowanie o obowiązujących, nowych, potencjalnych następstwach karnych niezgłoszenia się lub nieukończenia programu.		psychologiczno - terapeutycznych	
2.3. Podnoszenie świadomości osób stosujących przemoc domową w zakresie negatywnych konsekwencji prawnych, społecznych oraz zdrowotnych jej stosowania.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS • ZI • PCPR • KPP • OZ • GKRPA 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przeprowadzonych rozmów z osobami stosującymi przemoc domową 	Działania bieżące
<u>III CEL SZCZEGÓŁOWY: Prowadzenie działań profilaktycznych, zwiększenie poziomu wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej oraz podnoszenie wrażliwości społecznej wśród wszystkich mieszkańców gminy.</u>			
3.1. Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z przejawami agresji i przemocy, w szczególności tworzenie i realizowanie programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA • PO 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy skierowanych do dzieci i młodzieży • liczba szkół objętych oddziaływaniami profilaktycznymi 	Działania bieżące
3.2. Organizowanie akcji i kampanii informacyjnych ukazujących problem zjawiska przemocy domowej, a także wzbudzających wrażliwość wśród społeczeństwa na występowanie zjawiska przemocy domowej oraz pobudzanie poczucia odpowiedzialności za zgłaszanie takich przypadków. Udział w ogólnopolskich kampaniach	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS • PO • GKRPA • KPP • PCPR 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych w zakresie przemocy domowej • liczba programów i kampanii 	Działania bieżące

na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.		społecznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w których brano udział	
3.3. Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych oraz wychowania bez przemocy, a także podnoszących ich kompetencje opiekuńczo-wychowawcze.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS • ZI • GKRPA • PO 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy skierowanych do rodziców 	Działania bieżące
3.4. Wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego, propagowanie zachowań nieagresywnych i wzmacnianie więzi rodzinnych.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS • PO • GKPRPA • NGO • GBP • DK 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba wydarzeń społeczno-kulturalnych skierowanych do społeczności lokalnej • liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych • liczba obiektów kultury 	Działania bieżące
3.5. Organizowanie kampanii informacyjnych poprzez publikowanie informatorów, aktualizacji strony internetowej, publikacji ulotek, plakatów przy wsparciu nowoczesnymi środkami komunikacji i innych.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS • GKRPA • PO • ZI 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba opublikowanych informatorów • ilość aktualizacji strony • ilość artykułów w gazecie lokalnej • ilość kolportowanych plakatów 	Co najmniej raz w roku

3.6. Ścisła współpraca z innymi podmiotami na terenie gminy podejmującymi działania mające na celu edukację społeczności lokalnej w kierunku przeciwdziałania przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS • ZI • GKRPA • PO • KPP • NGO 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podmiotów na terenie gminy realizujących działania edukacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej 	Działania bieżące
<u>IV CEL SZCZEGÓŁOWY: Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.</u>			
4.1 Systematyczne prowadzenie szkoleń oraz superwizji dla wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową w celu doskonalenia i podnoszenia ich umiejętności oraz skutecznego radzenia sobie ze stresem oraz przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS • ZI • GKRPA • KPP • OZ • PO • NGO 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba szkoleń, warsztatów konferencji, seminariów, superwizji • liczba osób biorących udział w doskonaleniu zawodowym 	Co najmniej raz w roku
4.2. Zapewnienie dostępu pracownikom zawodowym zaangażowanym w przeciwdziałanie przemocy domowej dostępu do specjalistycznej literatury oraz materiałów szkoleniowych.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS • ZI • GKRPA 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zakupionych materiałów szkoleniowych/ edukacyjnych 	Działania bieżące
4.3. Usprawnienie procedur wymiany informacji pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS • ZI • GKRPA • KPP • OZ • PO • NGO 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podmiotów współpracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej 	Działania bieżące
<u>V CEL SZCZEGÓŁOWY: Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Wiry.</u>			
5.1. Monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty".	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS • ZI 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podjętych działań monitoringowych 	Działania bieżące

5.2. Prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy domowej w celu diagnozowania skali zjawiska i monitorowania zmian.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS • ZI 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób doznających przemocy domowej • liczba osób stosujących przemoc domową 	Co najmniej raz w roku
--	--	--	------------------------

VII 4. Monitoring i ewaluacja Programu

Za ewaluację programu odpowiedzialny będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyrach przy ścisłej współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym. Ewaluacja ma za zadanie ocenić stopień realizacji celów zawartych w programie. Ewaluacja może być korygująca oraz podsumowująca. Ewaluacja i monitoring polegać będzie na rocznych sprawozdaniach kierowanych do jednostek realizujących zadania lub będących partnerami w realizacji. Ewaluacja ma za zadanie dawać odpowiedzi na pytania, czy realizowany program przynosi efekty, czy zadania ujęte w programie są realizowane, czy cele główne i szczegółowe zostały osiągnięte. Podmiotem odpowiedzialnym za ewaluację i monitoring jest Zespół Interdyscyplinarny.

VII 5. Źródła finansowania Programu

Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wiry na lata 2024 - 2027 będą środki finansowe z budżetu gminy, jak również środki zewnętrzne pozyskane w ramach dotacji lub konkursów.

VII 6. Harmonogram realizacji Programu

Program realizowany będzie na terenie Gminy Wiry w latach 2024-2027. Wdrażanie programu rozpocznie się po jego uchwaleniu, a działania zaplanowane do realizacji w ramach Programu będą wdrażane w formie ciągłej.